

تمرین‌های حجم و دترمینان

تمرین‌های کتاب

بخش ۳-۱۲: ۳، ۸، ۱۵، ۱۸، ۲۱، ۲۳ تا ۲۶، ۲۹، ۳۴، ۳۵

بخش ۴-۱۲: ۴۲، ۵۳، ۵۴، ۵۷، ۵۸، ۶۰

(۱) اتحادهای زیر را در $\mathbb{R}^2$ ثابت کنید:

$$A \times (B \times C) = (A.C)B - (A.B)C \quad (\text{الف})$$

(ب) (اتحاد ژاکوبی)

$$A \times (B \times C) + B \times (C \times A) + C \times (A \times B) = \mathbf{0}$$

(ج) (اتحاد لاگرانژ)

$$(A \times B).(C \times D) = (A.D)(B.C) - (A.C)(B.D)$$

(۲) فرض کنید A و B عناصر داده شده $\mathbb{R}^3$ هستند که A ، صفر نیست. مجموعه U ‌هایی در $\mathbb{R}^3$ را توصیف کنید که $A \times U = B$.

(۳) فرض کنید P یک متوازی‌الاضلاع در $\mathbb{R}^2$ است. تصویر قائم P روی سه صفحه مختصاتی را به P_1 ، P_2 و P_3 نمایش دهید. فرض کنید مساحت‌های P_1 ، P_2 و P_3 به ترتیب A ، A_2 و A_3 هستند. نشان دهید $A^2 = A_1^2 + A_2^2 + A_3^2$.

(۴) وجه‌های یک چهاروجهی در $\mathbb{R}^3$ را به a ، b ، c و d نمایش دهید. فرض کنید A یک بردار عمود بر a به سوی خارج چهاروجهی باشد که طول آن عددی برابر مساحت وجه a است به همین ترتیب B ، C و D را نسبت به b ، c و d تعریف کنید. نشان دهید:

$$A + B + C + D = \mathbf{0}$$

(۵) برای چهارتایی $\{A^1, A^2, A^3, A^4\}$ در (الف) و (ب)، تعیین کنید این مجموعه مستقل خطی است یا وابسته خطی، و اگر مستقل خطی است، تعیین کنید چهارتایی مرتب (A^1, A^2, A^3, A^4) راستگرد است یا چپگرد:

$$A^1 = (1, 1, 0, -1), A^2 = (0, -1, 1, 1) \quad (\text{الف})$$

$$A^3 = (0, 0, 1, -1), A^4 = (2, 0, 0, 0)$$

$$(ب) \quad A^2 = (0, -1, 1, 1), A^1 = (1, 1, 0, -1)$$

$$A^4 = (2, 1, 0, 0), A^3 = (0, 0, 1, -1)$$

(۶) برای هر یک از جایگشتهای σ در زیر، σ را به صورت ترکیبی از تبادلهای بنویسید و $\epsilon(\sigma)$ را محاسبه کنید:

$$(الف) \quad \sigma : [1 \rightarrow 3, 2 \rightarrow 1, 3 \rightarrow 4, 4 \rightarrow 2]$$

$$(ب) \quad \sigma : [1 \rightarrow 3, 2 \rightarrow 5, 3 \rightarrow 2, 4 \rightarrow 4, 5 \rightarrow 1]$$

$$(ج) \quad \sigma : [1 \rightarrow 2, 2 \rightarrow 3, \dots, n-1 \rightarrow n, n \rightarrow 1]$$

$$(د) \quad \sigma : [1 \rightarrow 1+q, 2 \rightarrow 2+q, \dots, p \rightarrow p+q, p+1 \rightarrow 1, \dots, p+q \rightarrow q]$$

و p و q اعداد طبیعی

(۷) دترمینانهای ماتریسهای زیر را محاسبه کنید.

$$(ب) \quad \begin{bmatrix} 0 & a & b & c \\ -a & 0 & d & e \\ -b & -d & 0 & f \\ -c & -e & -f & 0 \end{bmatrix}$$

$$(الف) \quad \begin{bmatrix} 0 & a & b \\ -a & 0 & c \\ -b & -c & 0 \end{bmatrix}$$

$$(د) \quad \begin{bmatrix} 1 & 0 & 2 & 1 \\ -1 & 2 & 1 & 3 \\ 1 & -1 & 2 & 0 \\ 0 & 3 & -1 & 1 \end{bmatrix}$$

(ج) ماتریس $[a_{ij}]$ که در آن $a_{ij} = i \cdot j$

$$(و) \quad \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & \dots & 0 \\ \vdots & \ddots & 2 & & \\ \vdots & & \ddots & \ddots & \\ 0 & \dots & \dots & 0 & n-1 \\ n & 0 & \dots & \dots & 0 \end{bmatrix}$$

$$(ه) \quad \begin{bmatrix} 0 & 1 & 0 & 0 \\ 0 & 0 & 2 & 0 \\ 0 & 0 & 0 & 3 \\ 4 & 0 & 0 & 0 \end{bmatrix}$$

(ز) ماتریس $[a_{ij}]$ که در آن $a_{ij} = 0$ اگر $j > i$.

(۸) برای هر یک از n تاییهای مرتب زیر در $\mathbb{R}^n$ ، تعیین کنید n تایی راستگرد است یا چپگرد.

$$(الف) \quad (e_2, e_3, e_4, e_1) \text{ در } \mathbb{R}^4, \quad (ب) \quad (e_2, e_3, \dots, e_n, e_1) \text{ در } \mathbb{R}^n$$

$$(ج) \quad (e_1, e_1 + e_2, \dots, e_1 + e_2 + \dots + e_n) \text{ در } \mathbb{R}^n, \quad (د) \quad (e_n, e_{n-1}, \dots, e_1) \text{ در } \mathbb{R}^n$$

(۹) چون هر جایگشت σ یک تابع یک به یک پوشا از $\{1, \dots, n\}$ به خود آن است،

σ^{-1} نیز یک جایگشت است. نشان دهید $\epsilon(\sigma^{-1}) = \epsilon(\sigma)$. برای هر ماتریس

$A = [a_{ij}]$ ، ترانهادۀ A ، $A^T = [b_{ij}]$ ، به صورت $b_{ij} = a_{ij}$ تعریف می شود. نشان

دهید $\det(A^T) = \det A$.

(۱۰) نشان دهید

$$\det \begin{bmatrix} A & \mathbf{0} \\ \mathbf{0} & B \end{bmatrix} = (\det A)(\det B)$$

(۱۱) برای ماتریس مربعی $A = [a_{ij}]$ ، A^{ij} دترمینان ماتریس $(n-1) \times (n-1)$ است که

از حذف ردیف i -ام و ستون j -ام A به دست می آید. نشان دهید:

$$(الف) \quad \det A = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} A^{ij} \quad (\text{بسط بر حسب ستون } j\text{-ام})$$

$$(ب) \quad \det A = \sum_{i=1}^n (-1)^{i+j} a_{ij} A^{ij} \quad (\text{بسط بر حسب ردیف } i\text{-ام})$$